

ŻARSKIE SPOIWO

ŚWIADCZENIE WSPIERAJĄCE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH 2024

Świadczenie wspierające jest nowym instrumentem wsparcia, o które mogą ubiegać się osoby z niepełnosprawnościami w wieku od ukończenia 18 roku życia.

Świadczenie wspierające przysługuje bez względu na dochody (brak kryterium dochodowego), a także niezależnie od innych form wsparcia otrzymywanych przez osoby z niepełnosprawnościami.

Prawo do świadczenia wspierającego uzależnione jest od uzyskania przez osobę z niepełnosprawnością decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia (poziom określono od 70 do 100 punktów). Wniosek o wydanie takiej decyzji należy złożyć do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (WZON) począwszy od 1 stycznia 2024 r.

Dopiero po otrzymaniu decyzji WZON osoba z niepełnosprawnością będzie mogła złożyć wniosek do ZUS o wypłatę świadczenia.

Wysokość świadczenia wspierającego zależy od poziomu potrzeby wsparcia, czyli liczby przyznanych punktów i jest powiązana z wysokością renty socjalnej.

Ile wynosi świadczenie wspierające?

Kwota świadczenia wspierającego obliczana jest jako procent renty socjalnej w zależności od ustalonego poziomu potrzeby wsparcia:

40% renty socjalnej (70 – 74 punktów - 635 zł),

60% renty socjalnej (75 – 79 punktów - 935 zł),

80% renty socjalnej (80 – 84 punkty - 1270 zł),

120% renty socjalnej (85 – 89 punktów - 1906 zł),

180% renty socjalnej (90 – 94 punkty - 2858 zł),

220% renty socjalnej (95 – 100 punktów - 3495 zł).

ZUS będzie wypłacać świadczenie wspierające przelewem na numer rachunku bankowego w Polsce, który osoba z niepełnosprawnością poda we wniosku. Będzie je otrzymywać łącznie z innymi świadczeniami, np. rentą socjalną czy 500+ dla osób niesamodzielnych.

Czy można jednocześnie pobierać świadczenie wspierające i świadczenie pielęgnacyjne?

Nie ma możliwości pobierania jednocześnie świadczenia pielęgnacyjnego i świadczenia wspierającego. W momencie złożenia wniosku o świadczenie wspierające opiekun traci prawo do świadczenia pielęgnacyjnego (jednocześnie świadczenie wspierające przysługuje od daty złożenia wniosku).

Ważne terminy!

Harmonogram wprowadzenia świadczenia wspierającego:

I etap – od 1 stycznia 2024 r. – świadczenie wspierające dostępne dla osób z niepełnosprawnościami z najwyższymi poziomami potrzeby wsparcia, tj. od 87 do 100 pkt,

II etap – od 1 stycznia 2025 r. – świadczenie wspierające będzie dostępne także dla osób z niepełnosprawnościami z kolejnymi poziomami potrzeby wsparcia, tj. od 78 do 86 pkt,

III – ostatni etap – od 1 stycznia 2026 r. – świadczenie wspierające będzie dostępne także dla osób z niepełnosprawnościami z pozostałymi uprawniającymi poziomami potrzeby wsparcia, tj. od 70 do 77 pkt.

Powyższy harmonogram nie dotyczy osób z niepełnosprawnościami, na które ich opiekunowie co najmniej w dniu 1 stycznia 2024 r. lub później pobierali dotychczasowe świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna lub świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach – w przypadku takich osób z niepełnosprawnościami uzyskanie przez nie co najmniej 70 pkt w decyzji o poziomie potrzeby wsparcia już od 1 stycznia 2024 r. będzie uprawniać do otrzymania świadczenia wspierającego.

Dodatkowo, za osobę pobierającą świadczenie wspierające, jak i za jej opiekuna, który nie podejmuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, ze względu na potrzebę udzielenia wsparcia osobie pobierającej świadczenie wspierające, ZUS będzie opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne od podstawy wysokości pobieranego świadczenia wspierającego. Ponadto za opiekuna niepozostającego w zatrudnieniu, który wspólnie zamieszkuje i gospodaruje z osobą pobierającą świadczenie wspierające, ZUS będzie opłacał również składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego przez okres sprawowania opieki.

Jak złożyć wniosek do ZUS?

Przyjmowaniem wniosków o świadczenie wspierające, ich rozpatrywaniem oraz przyznawaniem i wypłatą tego świadczenia od 1 stycznia 2024 r. zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Wniosek o świadczenie wspierające należy złożyć do ZUS wyłącznie w formie elektronicznej, za pomocą jednego z trzech kanałów wnioskowania:

- Platformę PUE ZUS,
- Portal informacyjno-usługowy Emp@tia na stronie empatia.mpips.gov.pl,
- Bankowość elektroniczną.

Zmiany w systemie świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych.

Od 1 stycznia 2024 r. ustawą o świadczeniu wspierającym zmodyfikowano również dotychczasowe zasady przyznawania świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych, polegające w szczególności na wprowadzeniu zmian w przyznawaniu świadczenia pielęgnacyjnego oraz uchyleniu specjalnego zasiłku opiekuńczego – w związku ze zmianą ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Po zmianach świadczenie pielęgnacyjne przysługuje rodzicom lub innym osobom opiekującym się niepełnosprawnymi dziećmi w wieku do ukończenia 18 r. życia, bez jakichkolwiek ograniczeń w zakresie podejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Również pobieranie przez opiekuna własnych świadczeń emerytalno-rentowych nie będzie wpływać na jego prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

O świadczenie pielęgnacyjne mogą ubiegać się również wszystkie rodziny zastępcze, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka oraz dyrektorzy placówek pieczy zastępczej.

Świadczenie pielęgnacyjne zostanie podwyższone, jeżeli w rodzinie jest więcej niż jedno dziecko z niepełnosprawnością – o 100% na drugą i każdą kolejną osobę niepełnosprawną, nad którą sprawowana jest opieka.

Dodatkowo uchylone zostały przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych regulujące zasady przyznawania specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Jednocześnie przewidziano bardzo szeroką ochronę praw nabytych dla osób, które nabyły bądź nabędą prawo do świadczeń opiekuńczych, tj. świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego przed 1 stycznia 2024 r. Osoby te, jeśli będzie ich taka wola, będą mogły w dalszym ciągu pobierać wymienione świadczenia na dotychczasowych zasadach, także w przypadku uzyskania kolejnego orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność lub rozpoczęcia kolejnego okresu zasiłkowego.

Wprowadzone zmiany w przyznawaniu świadczeń opiekuńczych realizują niemalże wszystkie postulaty zgłaszane w ostatnim czasie przez opiekunów osób niepełnosprawnych.

WYWIAD

1. Jak to się stało, że związała Pani swoje życie zawodowe z osobami niepełnosprawnymi i podjęła pracę właśnie na Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żarach? Proszę opowiedzieć czytelnikom, jak wspomina Pani swoje początki na stanowisku terapeuty.

Odp.

To, że związałam swoje życie zawodowe z osobami niepełnosprawnymi i wybrałam pracę na WTZ wynika głównie z kierunku kształcenia, który obrałam po szkole średniej. Wtedy nie był to w pełni świadomy wybór, ale teraz wiem, że był słuszny. Skończyłam między innymi studia wyższe na kierunku pedagogika terapeutyczna i pomimo tego, że próbowałam szczęścia w innych zawodach pozostaje wierna temu jedynemu. Pracę na WTZ rozpoczęłam w 2005 r. jako instruktor terapii zajęciowej i wspominam ten czas z lekkim rozrzewnieniem. W czasie, gdy tworzony był Warsztat byłam nauczycielem w wiejskiej szkole. Nie wahałam się ani chwili, gdy dowiedziałam się, że poszukują instruktorów terapii zajęciowej. Niespodziewanie otworzyła się dla mnie szansa wykorzystania w praktyce wiedzy zdobytej na studiach, jak również bezpośredniej pracy z osobami niepełnosprawnymi. W zawodzie instruktora terapii zajęciowej przepracowałam 11 lat, po czym zrobiłam 7-letnią przerwę, aby realizować się jako kierownik Działu Usług w MOPS w Żarach. Teraz powróciłam na „stare śmieci” i jestem pewna słuszności swojej decyzji.

2. Od niedawna pełni Pani funkcję Kierownika WTZ. Jak pracuje się Pani na tym nowym stanowisku i które z dotychczas pełnionych (terapeuty, kierownika) jest bliższe Pani sercu?

Odp.

Praca na stanowisku kierownika WTZ dostarcza mi dużo satysfakcji. Myślę, że jest mi łatwiej zarządzać placówką mając doświadczenie pracy instruktora terapii zajęciowej. Ciężko mi stwierdzić, które z tych stanowisk jest bliższe mojemu sercu, cieszę się po prostu, że mogę znowu mieć kontakt z osobami niepełnosprawnymi i pracą na WTZ. Na pewno doświadczenie w zarządzaniu kadrą, moje zorganizowanie i samodyscyplina są przydatne na stanowisku kierownika WTZ i śmiało mogę stwierdzić, że po 11 latach prowadzenia terapii zajęciowej, przyszedł czas na zarządzanie pracą innych terapeutów.

3. Czy zamierza Pani kontynuować dotychczasowe działania instytucji czy też raczej obrać nowy kierunek? Może ma Pani jakieś ciekawe pomysły i nowatorskie metody pracy z tymi osobami?

Odp.

Nie jestem zwolennikiem zmieniania czegoś, co działa dobrze. Raczej skupiam się na „odświeżeniu” kilku działań, nadaniu im innego toru i zintensyfikowaniu pracy w zakresie rehabilitacji zawodowej. Jeżeli chodzi o pomysły to mogę jedynie powiedzieć, że kilka nowych zrodziło się w trakcie wspólnych rozmów z terapeutami i mam nadzieję na ich realizację.

4. Jednym z zadań Warsztatu Terapii Zajęciowej jest aktywizacja zawodowa uczestników i przygotowanie ich do pracy. Jak postrzega Pani zasoby i otwartość naszego lokalnego rynku pracy na osoby niepełnosprawne i czy oferuje im ewentualnie miejsca pracy?

Odp.

Na pewno na przestrzeni lat można zauważyć pozytywne zmiany w zakresie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych, jednak nadal ta aktywność znacząco odbiega od aktywności zawodowej osób pełnosprawnych. Zatrudnienie osób niepełnosprawnych nadal odbywa się na takich samych zasadach jak zatrudnienie osób pełnosprawnych. Różnica polega jedynie na uzyskaniu pewnych przywilejów, tj. dodatkowy urlop, czy skrócony czas pracy. Osoby niepełnosprawne ubiegające się o pracę muszą jednak spełniać podobne warunki jak pracownicy pełnosprawni, czyli posiadać wymagane kwalifikacje zawodowe czy doświadczenie. Szansą jest jedynie chroniony rynek pracy o odpowiednio dobranym profilu produkcji czy usług lub zakłady aktywizacji zawodowej, które stanowią pośrednią formę między zakładami pracy chronionej a warsztatami terapii zajęciowej. Niestety na naszym lokalnym rynku pracy nie funkcjonuje żaden ZAZ, a zakłady pracy chronionej są z tego, co się orientuję tylko dwa. Problem staje się głębszy, jeśli weźmiemy pod uwagę osoby niepełnosprawne intelektualnie, w przypadku których ciężko mówić o kwalifikacjach zawodowych, a takie

właśnie osoby są uczestnikami naszego Warsztatu. Oczywiście kilku naszym podopiecznym udało się zdobyć zatrudnienie na otwartym rynku pracy, ale są to nadal nieliczne przypadki.

5. Co roku Warsztat Terapii Zajęciowej był organizatorem ciekawej imprezy lokalnej „Bieg szlakiem żarskich uliczek”. Czy planuje Pani jej kontynuację?

Odp.

Oczywiście, to jest impreza, która została zapoczątkowana jeszcze za czasów, kiedy byłam pracownikiem WTZ. Bieg jest okazją do wspólnej zabawy z zaprzyjaźnionymi ośrodkami, nie tylko z terenu naszego miasta, więc byłoby grzechem z niego zrezygnować. Mogę jedynie zdradzić, że formuła imprezy trochę ulegnie zmianie, ponieważ wszystko z czasem może się znudzić, a tego nie chcemy.

6. Jest Pani osobą lubiącą różne formy aktywności. Proszę opowiedzieć czytelnikom naszego czasopisma, jakie pasje ma Pani poza pracą i jak lubi spędzać czas wolny.

Odp.

Ktoś mądry kiedyś powiedział: „Jeśli nie masz pasji, to marnujesz swój czas”, a ja nie lubię marnować swojego czasu, dlatego oddaję się wielu pasjom. Wszystkich niestety nie wymienię, bo jest ich naprawdę dużo, więc zachowam odrobinę prywatności. Mogę podzielić się moją największą miłością – turystyką rowerową i narciarstwem biegowym. Te dwie formy aktywności najskuteczniej pozwalają mi się odprężyć i zresetować. Odpoczywam głównie w ruchu i to dość intensywnym. Od trzech lat biorę udział w Festiwalu Narciarstwa Biegowego organizowanym przez Stowarzyszenie Bieg Piastów w Jakuszycach, na dystansie 15 i 25 km stylem klasycznym. Ponadto w tym roku przystąpiłam do międzynarodowej federacji sportowej Worldlopped, która promuje narciarstwo biegowe na całym świecie i po raz pierwszy odważyłam się na start w zawodach Dolomitenlauf w Obertilliach na dystansie 21 km. Dodam jeszcze, że w całej tej bajce nie chodzi tak naprawdę o to, który przybiegniesz do mety i które miejsce zajmiesz, ale o to, by nie stracić entuzjazmu. Krótko mówiąc „Nie ma żadnych ograniczeń, poza tymi, które sam sobie wmówisz”.

DIETA ODPOWIEDNIA DLA SENIORA NA WIOSNĘ

Zbilansowana dieta ma wpływ na samopoczucie, zdrowie i siły witalne. Właściwe żywienie powinno być naszym priorytetem w każdym wieku. Jesień życia może być wyjątkowym czasem, choć czasem również wymagającym, dlatego w kwiecie wieku dieta ma przeogromne znaczenie.

Na co uważać, a co jest wskazane

Warunki fizyczne zmieniają się z czasem i chociaż mamy realny wpływ na ten proces, to pewne zmiany są nieuniknione. Gdy wchodzi się w „jesień życia”, należy pamiętać o kilku podstawowych zasadach.

Po pierwsze – nawodnienie

Gdy docieramy do pewnego wieku łatwiej jest o odwodnienie, zwłaszcza jeśli codziennemu życiu towarzyszą leki, a do ich niepożądanych objawów możemy zaliczyć łatwiejszą utratę wody z organizmu. Wodzie zawdzięczamy oczyszczenie organizmu ze szkodliwych substancji, a także wchłanianie substancji odżywczych i odpowiedni przebieg procesów metabolicznych.

Po drugie – dieta lekkostrawna

Szczególne korzystna dla seniorów jest dieta bogata w warzywa i owoce. Dieta lekkostrawna będzie zbawieniem dla osób, których niepokoją dolegliwości układu pokarmowego. Osoby starsze mają z reguły mniejsze zapotrzebowanie energetyczne – dlatego ich menu powinno opierać się głównie na dostarczaniu najważniejszych witamin i minerałów. Można je znaleźć w warzywach i owocach w odpowiednich kolorach: żółtym, pomarańczowym i zielony. Na przykład w marchwi, brokułach i sałacie znajdziemy betakaroten, w pomidorach, czerwonej papryce i natce pietruszki – witaminę

C, a źródłem witaminy E są oleje, orzechy oraz oliwa z oliwek. Z wymienionych składników można więc stworzyć wysmienitą sałatkę! Smaku warzywom dodadzą świeże zioła – oprócz natki pietruszki warto sięgnąć również po miętę, bazylię i kolendrę. Nie tylko świetnie smakują, ale pomagają w obniżeniu temperatury organizmu oraz trawieniu!

Nie zapominajmy o owocowych przekąskach – również dzięki nim można szybko się ochłodzić. Numerem jeden jest oczywiście arbuzy, który składa się głównie z wody. Do zalet należy dodać również to, iż jest lekkostrawny a także bogaty w sód i potas. Pierwiastki te pomagają zachować w organizmie odpowiednią ilość elektrolitów. Podobnie działają również inne owoce, na przykład melony i gruszki, oraz warzywa – ogórki i pomidory.

Po trzecie – prawidłowa masa ciała

Utrzymywanie prawidłowej masy ciała jest bardzo ważne w każdym wieku, ale otyłość lub niedowaga mogą zwiększać ryzyko wystąpienia niektórych chorób zwłaszcza osobom starszym. Zalecam spożywanie większych ilości posiłków, ale w mniejszych ilościach.

Po czwarte – aktywność fizyczna

Spacery, nordic walking czy jazda na rowerze poprawia stan zdrowia, zwiększa samopoczucie i podnosi apetyt, który niekiedy słabnie wraz z wiekiem.

Czego nie jeść?

- warto ograniczyć nadmierne spożywanie soli oraz cukru,
- dobrze jest wyeliminować z jadłospisu potrawy smażone i ciężkostrawne, zwłaszcza żywność przetworzoną i bogatą w tłuszcze nasycone (masło, tłuste mięso, fast-food),
- najlepiej ograniczyć wyroby cukiernicze. Produkty o dużej wartości energetycznej i niewielkiej wartości odżywczej są wyjątkowo niewskazane w diecie dla seniora,
- niedojadanie i przesadne podjadanie mają negatywny wpływ na zdrowie, zwłaszcza w kwiecie wieku.

Agnieszka Godzwon

WYDŁUŻENIE TERMINÓW WAŻNOŚCI ORZECZEŃ O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Sejm uchwalil pilny projekt ustawy przedluzajacej terminy wzaznosci orzeczen o niepelnosprawnosci do 30 wrzesnia 2024 r. Ustawa dziala takze wstecz na korzysc osob niepelnosprawnych - przywraca wzaznosc orzeczen, ktore juz wygasly.

Projekt ustawy dotyczył orzeczeń o niepełnosprawności i orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych na czas określony na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Przedłużone orzeczenia tzw. „covidowe” oraz te, które wygasają w okresie od 5 sierpnia 2023 roku do 30 września 2024 roku, **będą przedłużone.**

Orzeczenia te zachowają ważność **do 30 września 2024 roku**, jednak nie dłużej niż do dnia, w którym **nowe orzeczenie stanie się ostateczne.**

Zmiana dotyczy również **przedłużenia ważności kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych.**

Karty parkingowe zachowują ważność również do 30 września 2024 roku, jednak nie dłużej niż do dnia, w którym nowe orzeczenie stanie się ostateczne.

Karty parkingowe dla placówek zachowają ważność do 31 marca 2024 r.

Podstawa prawna: Ustawa z 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (Dz.U. z 2023 r., poz. 2768)

Magdalena Matuszewska